

SON AU § 114 Förutsättningar inför budget 2024 och fördelning av budgetram

Ärendenummer: SON 2023/6

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

Arbetsutskottet lämnar ärendet öppet till socialnämnden.

Sammanfattning

Bedömningen är att socialförvaltningen troligen inte kommer att ha en balans mellan behov och resurser 2024, utan redovisa ett underskott mot budget. Fram till 2023 har förvaltningen haft relativt stora tillskott av statsbidrag och signalerna är att dessa bidrag minskar 2024 och framåt. Det är oroligt i omvärlden vilket påverkar vår ekonomi med allmänna prisökningar och leder till krav på stora löneökningar. Att trygga kompetensförsörjningen framåt och öka frisknärvaron är förvaltningens största utmaning. Det finns också flera nya lagförslag som kan påverka socialförvaltningens verksamheter, till exempel ny socialtjänstlag och förändringar i LSS-lagstiftningen. Allt detta sammantaget kommer troligen att öka nettokostnaden för socialförvaltningen.

Den demografiska utvecklingen med allt fler äldre gotlänningar ökar behovet av insatser från socialförvaltningen. Detta ger en kostnadsökningen som finansieras via tillskottet från resursfördelningsmodellen. För vård och omsorg enligt SoL, som främst avser äldreomsorg, är bedömningen att det blir ett överskott även 2024. Överskottet beror främst på att det saknas platser inom särskilt boende för äldre, förvaltningen kan alltså inte verkställa alla beslut om insats. Det är mycket viktigt att byggnation av nya boenden kommer igång under 2024. Framåt behövs alltså ett stort antal nya platser på särskilt boende vilket också beskrivs i förvaltningens bostadsförsörjningsplan.

Kostnaderna för insatser enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, kommer att öka 2024 då det tillkommer nya platser på bostad med särskild service. Idag finns det ett antal icke-verkställda beslut som nu kommer att kunna verkställas. Med dessa placeringar kommer kostnaden att öka, den kostnadsökningen är inte finansierad. Det är stora underskott för LSS-verksamheten samtidigt som verksamheten utförs till mycket låga kostnader nationellt sett. Detta indikerar att verksamheten är underfinansierad och att det behövs budgettillskott. Dagens verksamhet utförs till så låg kostnad att kvaliteten riskerar att bli påverkad.

För individ- och familjeomsorgen är bedömningen att det kan bli underskott 2024. Det finns utmaningar framåt som påverkar resultatet, till exempel osäkerhet kring behovet av försörjningsstöd och övriga insatser då Sverige är i en lågkonjunktur. Här har det också skett nationella höjningar av ersättningar och riksnormer, men det finns ingen utökad budget för detta.

För att bedöma framtida behov av insatser och kostnader görs årligen volymprognoser för de flesta verksamheter. Detta är också grunden för socialförvaltningens budgetarbete.

Ärendets behandling under mötet

Anna-Lena Gutedal, ekonomichef, föredrar ärendet.

Verksamheternas budget är inte inlagd i systemet än och har därför inte kunnat läggas med i beslutsunderlaget. Underlaget kommer att kompletteras med detta inför socialnämndens sammanträde i december. Det har även skett en förändring i den preliminära ekonomiska prognosen för förvaltningen för 2023 vilket gör att även första meningen i tjänsteskrivelsen kommer att ändras inför socialnämnden. Nytt underlag skickas därför ut med kallelsen.

Diskussion förs i arbetsutskottet om att ledamöterna ser behov av att nästa år ha ett fokus på frågor rörande LSS i nämnden.

Ordförande yrkar att arbetsutskottet lämnar ärendet öppet till nämnden.

Ordförande finner bifall till yrkandet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 15 november 2023; Förutsättningar inför budget 2024 och fördelning av budgetram.